

การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

Construction of Measuring Desirable Characteristics Form on
Learning Desire of 5th Graders in Roi-Et Primary
Educational Service Area Office 2

ARTICLE INFO

Article history:

Received 17 June 2019

Revised 1 August 2019

Accepted 5 August 2019

Available Online 22 May 2020

ปริญญา ตะนุมาตย์^{1,*}

Parinya tanumat^{1,*}

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) To construct a measuring form to the desirable characteristics of learning desire assessment, 2) To investigate the quality, and 3) To calculate the norm to interpret the scores from desirable characteristics measurement of 5th graders. The samples were 373 of 5th graders in 1st semester of the academic year 2017 from the Roi-Et Primary Educational Service Area Office 2 using stratified random sampling. The research instrument was a measuring form. Data analyzed were content validity, correlation, reliability, and percentile. Statistical data analyzed were mean and standard division.

The research revealed that measuring form to measure the desirable characteristics of the learning desire of 5th graders has content validity was indicated by the index of the item (IOC) from 0.60 to 1.00. The discrimination of each item was between 0.23 and 0.59. The reliability of the whole measuring form was 0.807. The norms fell from T28 to T65 which means students' learning desire fell between the lowest and the highest levels. 34.32 percent of students had a learning desire at a high level.

KEYWORDS: DESIRABLE CHARACTERISTICS / THE DESIRE OF LEARNING

¹ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประเทศไทย
M.Ed. (Educational Research and Evaluation), Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand.

* Corresponding author; *E-mail address:* pyt2102@gmail.com

doi: xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ 2.) เพื่อหาคุณภาพ และ 3) เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติจากคะแนนการทดสอบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 373 คน ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น และค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.23 ถึง 0.59 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.807 เกณฑ์ปกติอยู่ในช่วง T28 ถึง T65 แสดงว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับต่ำมากถึงระดับสูงมาก ส่วนใหญ่ นักเรียนมีระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 34.32

คำสำคัญ: คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ใฝ่เรียนรู้

บทนำ

ในยุคศตวรรษที่ 21 มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคคลในประเทศจะต้องเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายต่าง ๆ ได้แก่ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ ทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ รู้จักใฝ่เรียนรู้ เรียนรู้ด้วยตนเอง คิดวิเคราะห์แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถพึ่งตนเอง ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (2550) ด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม มาตรา 80 (3) บัญญัติไว้ว่า จะพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย ดำเนินถึงประโยชน์ส่วนรวม ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554 (2550)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 (3) บัญญัติว่า การจัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการจัดประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และ (4) บัญญัติว่า จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) และจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดให้ผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณลักษณะดังนี้ (1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และประพฤติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด

การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต (3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย (4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ทั้งนี้ เพื่อให้หลักสูตรสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อมุ่งพัฒนาให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และความเป็นไทย จึงกำหนดให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ เป็นคนเห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก โดยได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการที่หลักสูตรกำหนดนั้นต้องได้รับการปลูกฝังและพัฒนา ผ่านการจัด การเรียนการสอน การปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในลักษณะต่าง ๆ จนตกผลึกเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในตัวผู้เรียน และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังกำหนดคุณลักษณะนิสัยที่ ต้องการเน้นเป็นการเฉพาะในแต่ละช่วงวัย และพัฒนาต่อเนื่องในทุกช่วงชั้น คือ ชั้น ป. 1-3 เน้นความใฝ่ดี ชั้น ป. 4-6 เน้นใฝ่เรียนรู้ ชั้น ม. 1-3 เน้นอยู่อย่างพอเพียง และ ชั้น ม. 4-6 มีความมุ่งมั่นในการศึกษาและการทำงาน โดยสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ตลอดจนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) นอกจากนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นมีความเป็นพลเมืองดี รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่ดี ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ การขับเคลื่อนหลักสูตรโดยนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนไปสู่การปฏิบัติด้านคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ เป็นการแสดงออกถึง นิสัยรักการอ่านและการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553) ในอนาคต ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ จึงมุ่งพัฒนาคนและสังคมไทยครอบคลุม 3 เรื่องหลัก คือ การพัฒนาคนไทยให้มีคุณธรรมนำความรู้ โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้อันของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิตตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิต พัฒนาสมรรถนะ ทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นเป้าหมายในการพัฒนาและปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีเหมาะสมสำหรับสังคมไทย โดยสถานศึกษาต้องร่วมกับชุมชนกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถกำหนดขึ้นได้ตามต้องการสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของชุมชนและสถานที่ตั้ง โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นกรณีเฉพาะ นอกเหนือหรือเพิ่มเติมที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ต่าง ๆ หรือพิจารณาขึ้นมาใหม่ก็ได้ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสร้างเอกลักษณ์เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อื่น ๆ ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนตั้งใจเรียนเอาใจใส่และเพียรพยายาม ในการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และเข้าใจกิจกรรมต่าง ๆ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายใน และนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปเป็น องค์ความรู้ ศึกษาหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ซึ่งเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้เป็นเงื่อนไขหนึ่งของการผ่านช่วงชั้นที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องได้รับการประเมินตามเกณฑ์สถานศึกษากำหนดและวางเป้าหมายไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553) ในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถเลือกใช้วิธีการได้อย่างหลากหลาย เช่น การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้ระบบคู่สัญญา โดยครูผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนานักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะเป็นวิธีที่เหมาะสมในการปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีให้เกิดแก่ผู้เรียน โดยมีครูทำหน้าที่เป็นคู่สัญญาและคอยให้คำปรึกษาและพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะที่ดี ให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่เหมาะสม มีคุณลักษณะที่พึงปรารถนาเพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติและของโลกต่อไป (สุริน ชุมสาย ณ อยุธยา, 2553)

จากการตรวจสอบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียน ได้มีการสร้างและพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านต่าง ๆ แตกต่างกันไปตามความสนใจ ดังเช่น สิริอร นามโสภ (2554) ได้พัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มี 8 ด้าน ได้แก่ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านซื่อสัตย์สุจริต ด้านมีวินัย ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านรักความเป็นไทย และด้านมีจิตสาธารณะ เป็นแบบวัดสถานการณ์ 4 ตัวเลือก จำนวน 57 ข้อ ให้คะแนนตัวเลือก 4 ระดับ คือ 3 (ดีเยี่ยม) 2 (ดี) 1 (ผ่าน) และ 0 (ไม่ผ่าน) ตามเกณฑ์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่น แปลความหมายของข้อมูลโดยการสร้างเกณฑ์ปกติ สอดคล้องกับ พิษญาภายมรัตน์ (2556) ที่ได้สร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เป็นแบบวัดสถานการณ์ 3 ตัวเลือก 105 ข้อ ให้คะแนนตัวเลือก 3 ระดับ คือ 3 (แสดงการมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สูง) 2 (แสดงการมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ปานกลาง) 1 (แสดงการมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ต่ำ) มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ จำนวน 14 ข้อ 2) ด้านอยากรู้อยากเห็น จำนวน 10 ข้อ 3) ด้านตั้งใจอย่างมีสติ จำนวน 14 ข้อ 4) ด้านกล้าคิดริเริ่ม จำนวน 13 ข้อ 5) ด้านเพียรพยายาม จำนวน 13 ข้อ 6) ด้านศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน 12 ข้อ และ 7) ด้านมีเหตุผล จำนวน 13 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่น แปลความหมายของข้อมูลโดยการสร้างเกณฑ์ปกติ สอดคล้องกับ ประภาพร เหนือโท (2557) ที่ได้สร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นแบบวัดสถานการณ์ จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย ด้านการตั้งใจเรียน ด้านความเพียรพยายามในการเรียนรู้ 5 ข้อ ด้านความสนใจร่วมกิจกรรมในการเรียนรู้ต่าง ๆ 5 ข้อ ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ 5 ข้อ ด้านการบันทึกความรู้ 5 ข้อ และด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ 5 ข้อ ให้คะแนนตัวเลือก 4 ระดับ คือ 3 (ดีเยี่ยม) 2 (ดี) 1 (ผ่าน) และ 0 (ไม่ผ่าน) ตามเกณฑ์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาอำนาจจำแนก ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ความเชื่อมั่น แปลความหมายของข้อมูลโดยการสร้างเกณฑ์ปกติ สอดคล้องกับ บุญศรี อ่อนแพง (2556) ที่ได้พัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวราษฏร์ เขต 2 เป็นแบบวัดสถานการณ์ 4 ตัวเลือก จำนวน 132 ข้อ ให้คะแนนตัวเลือก 4 ระดับ คือ 4 3 2 1 ตามทฤษฎีด้านจิตพิสัยของ แครธวอลล์ และคณะ มี 8 คุณลักษณะ คือ 1) ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ด้านซื่อสัตย์สุจริต 3) ด้านมีวินัย 4) ด้านใฝ่เรียนรู้ 5) ด้านอยู่อย่างพอเพียง 6) ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน 7) ด้านรักความเป็นไทย และ 8) ด้านมี

จิตสาธารณะ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาอำนาจจำแนก ความเที่ยงตรงตามสภาพจากการประเมินของครูประจำชั้นและครูผู้สอน ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ความเชื่อมั่น แปลความหมายของข้อมูลโดยการสร้างเกณฑ์ปกติและสอดคล้องกับ ยุพาพร ก้านจักร (2558) ได้พัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมุ่งมั่นในการทำงานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 เป็นแบบวัดสถานการณ์ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ให้คะแนนตัวเลือก 4 ระดับ คือ 1 2 3 4 ตามเหตุผลทางจริยธรรม โดยวัดพฤติกรรมด้านความตั้งใจและความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วยพฤติกรรมย่อย คือ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จำนวน 5 ข้อ ตั้งใจและรับผิดชอบทำงานให้สำเร็จ ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง จำนวน 5 ข้อ และแก้ไขงานให้ดียิ่งขึ้น จำนวน 5 ข้อ พฤติกรรมด้านการทำงานด้วยความพากเพียร พยายามและอดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย จำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วย พฤติกรรมย่อย คือ ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน จำนวน 5 ข้อ พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ จำนวน 5 ข้อ และชื่นชมผลงานด้วยความภาคภูมิใจ จำนวน 5 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่น แปลความหมายของข้อมูลโดยการสร้างเกณฑ์ปกติ

จากการการตรวจสอบและสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว พบว่า เครื่องมือที่สร้างและพัฒนาส่วนใหญ่เป็นแบบวัดสถานการณ์ มีทั้งแบบวัดหลายด้าน เช่น แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ และแบบวัดเพียงคุณลักษณะเดียว เช่น แบบวัดด้านใฝ่เรียนรู้ แบบวัดด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน แบบวัดด้านจิตสาธารณะ เป็นต้น และจากการตรวจสอบ สังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเครื่องมือที่สร้างและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ไม่ปรากฏใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แต่จะพบในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, 4, 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3, 6 เป็นต้น ประกอบกับปัจจุบันการวัดและประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนส่วนใหญ่ ยังขาดเครื่องมือวัดที่ไม่ชัดเจนและไม่ได้ผ่านการหาคุณภาพตามหลักวิชาการ โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาหลาย ๆ โรงเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้คือ ทั้งจัดการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนรู้โดยครูประจำชั้นเพียงคนเดียว ซึ่งถือเป็นภาระที่หนักและส่วนใหญ่ครูประจำชั้นหรือครูผู้สอนมุ่งที่จะสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจและต้องการจะสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อใช้พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนและใช้เป็นแนวทางในการวัดและประเมินผลให้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
2. เพื่อหาคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) สำหรับแปลความหมายคะแนนจากผลการทดสอบแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

กำหนดประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2559 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จาก 354 โรงเรียน จำนวน 5,481 คน
2. กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2559 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 373 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบวัดลักษณะเชิงสถานการณ์ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 48 ข้อ ใช้เกณฑ์การให้คะแนนตัวเลือกเป็นค่าน้ำหนัก 4 ระดับตามเกณฑ์การประเมินของกรมวิชาการ คือ 4 หมายถึง ดีเยี่ยม, 3 หมายถึง ดี, 2 หมายถึง ปานกลาง และ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง (กรมวิชาการ, 2542) ซึ่งแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้มีองค์ประกอบ 6 ด้าน ๆ ละ 8 ข้อ คือด้านการตั้งใจเรียน ด้านความเพียรพยายาม ด้านการสนใจร่วมกิจกรรม ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ด้านการสรุปองค์ความรู้ และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ครั้งที่ 1 นำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ ด้านการตั้งใจเรียน ด้านความเพียรพยายาม ด้านการสนใจร่วมกิจกรรม ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ด้านการสรุปองค์ความรู้ และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยมีข้อสอบด้านละ 8 ข้อ รวมจำนวนข้อสอบ 48 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อตามเกณฑ์ (0.20–1.00) โดยการหาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation)

ครั้งที่ 2 นำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ ด้านการตั้งใจเรียน ด้านความเพียรพยายาม ด้านการสนใจร่วมกิจกรรม ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ด้านการสรุปองค์ความรู้ และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่ผ่านเกณฑ์อำนาจจำแนกรายข้อ ครั้งที่ 1 จำนวน 34 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อตามเกณฑ์ (0.20–1.00) หาค่าความเชื่อมั่นรายด้านตามองค์ประกอบและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตามเกณฑ์ (0.70–1.00)

ครั้งที่ 3 นำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ ด้านการตั้งใจเรียน ด้านความเพียรพยายาม ด้านการสนใจร่วมกิจกรรม ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ด้านการสรุปองค์ความรู้ และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่ผ่านเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน และทั้งฉบับ ครั้งที่ 2 จำนวน 32 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 373 คน เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) และคำนวณหาค่าคะแนน T ปกติ เพื่อแปลความหมายคะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนที่ได้จากการหาคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index) คำนวณโดยใช้สูตรของโรวินเนลลี และแฮมเบลตัน (IOC)

2. การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) จากการทดสอบครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 คำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r_{xy})

3. การหาความเชื่อมั่นของแบบวัดปรนัย เพื่อใช้การประมาณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จากการทดสอบครั้งที่ 2 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

4. การหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากคะแนนการทดสอบครั้งที่ 3

5. สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) จากการทดสอบครั้งที่ 3 โดยการคำนวณหาค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์จากคะแนนดิบเทียบกับคะแนนมาตรฐาน T ปกติ และคำนวณหาค่าคะแนน T ปกติ โดยอาศัยสมการพยากรณ์ใช้สูตร $TC = a + bx$

ผลการวิจัย

1. ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พบว่า แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 48 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

2. ผลการหาคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 48 ข้อ ด้วยวิธีการทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 2 ครั้ง เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) โดยการหาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation : r_{xy}) จากสูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ครั้งที่ 1 นักเรียนจำนวน 50 คน พบว่า แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 48 ข้อ ผ่านเกณฑ์ จำนวน 34 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อกับคะแนนรวม (r_{xy}) อยู่ระหว่าง 0.20-0.59

ครั้งที่ 2 นักเรียนจำนวน 300 คน พบว่า แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 34 ข้อ ผ่านเกณฑ์ จำนวน 32 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อกับคะแนนรวม (r_{xy}) อยู่ระหว่าง 0.23-0.59

3. ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 32 ข้อ นักเรียนจำนวน 300 คน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Coefficient) พบว่า แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าความเชื่อมั่นรายด้าน (α) อยู่ระหว่าง 0.726-0.800 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (α) เท่ากับ 0.807

4. ผลการหาค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 32 ข้อ ด้วยวิธีการทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 373 คน พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 96 จากคะแนนเต็ม 128 คะแนน มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 14.87

5. ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) และแปลความหมายข้อมูลของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนจำนวน 373 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ตามเกณฑ์ของ ปิยะธิดา ปัญญา (2558) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุประดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ใฝ่เรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 373 คน

คะแนน T ปกติ	คะแนนสอบ	ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ใฝ่เรียนรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตั้งแต่ T65 ขึ้นไป	121	ระดับสูงมาก	8	2.14
ตั้งแต่ T55 ถึง T64	107 ถึง 120	ระดับสูง	128	34.32
ตั้งแต่ T45 ถึง T54	94 ถึง 106	ระดับปานกลาง	113	30.30
ตั้งแต่ T35 ถึง T44	80 ถึง 93	ระดับต่ำ	100	26.81
ต่ำกว่า T35 ลงมา	71 ถึง 79	ระดับต่ำมาก	24	6.43
	รวม		373	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 373 คน อยู่ในระดับสูงมาก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.14 ระดับสูง มีจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 34.32 ระดับปานกลาง มีจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 30.30 ระดับต่ำ จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.81 และระดับต่ำมาก มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.43 แสดงว่าส่วนใหญ่ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 มีระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 34.32

สรุปผลและอภิปรายผล

1. ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่า แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 48 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60–1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์มาตรฐานกำหนดทุกข้อ อาจเป็นเพราะว่า แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ข้อคำถามทุกข้อครอบคลุมเนื้อหาตรงตามลักษณะที่ต้องการวัดสถานการณ์แต่ละข้อของแบบวัดสอดคล้องกับองค์ประกอบแต่ละด้าน จึงทำให้ผลการประเมินความสอดคล้องด้านเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญได้คะแนนตามเกณฑ์มาตรฐาน สามารถนำไปใช้ในการวิจัยต่อไปได้ สอดคล้องกับคำกล่าวของ โพศาล วรคำ (2554) ที่กล่าวว่า เกณฑ์ในการคัดเลือกข้อคำถามนั้น พิจารณาจากเสียงส่วนใหญ่ของผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าสอดคล้องก็ถือว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ดังนั้น เกณฑ์ที่ใช้ก็คือเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .06 ขึ้นไป หากมีค่าต่ำกว่า .06 ก็ถือว่าใช้ไม่ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาพร เหนือโอ (2557) ได้สร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นแบบวัดสถานการณ์ จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย ด้านการตั้งใจเรียน ด้านความเพียรพยายามในการเรียนรู้ 5 ข้อ ด้านความสนใจร่วมกิจกรรมในการเรียนรู้ต่าง ๆ 5 ข้อ ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ 5 ข้อ ด้านการบันทึกความรู้ 5 ข้อ และด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ 5 ข้อ

2. ผลการหาคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 48 ข้อด้วยวิธีการทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 2 ครั้ง เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) โดยการหาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation : r_{xy}) คำนวณได้จากสูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน มีแบบวัดบางข้อถูกตัดทิ้งไป เนื่องจากค่าอำนาจจำแนก

ไม่เข้าเกณฑ์ แต่ส่วนใหญ่ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด ทั้ง 2 ครั้ง คือ ระหว่าง 0.20–0.59 และ 0.23–0.59 ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ข้อสอบหรือคำถาม แต่ละข้อในแบบวัดเรื่องเดียวกันหรือสอดคล้องกัน สามารถแยกบุคคลออกตามปริมาณคุณลักษณะที่ต้องการวัดได้ คือค่าคะแนนในข้อนั้นจะสัมพันธ์กับคะแนนรวมของข้อนั้น สอดคล้องกับค่ากล่าวของ ไพศาล วรคำ (2554) กล่าวว่า การคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ถึง 1.00 โดยค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า 0.20 (ควรปรับปรุง) ค่าอำนาจจำแนก 0.20–0.39 (พอใช้) ค่าอำนาจจำแนก 0.40–0.59 (ดี) และค่าอำนาจจำแนก 0.60–1.00 (ดีมาก) สอดคล้องกับค่ากล่าวของ สุรวาท ทองบุ (2550) กล่าวว่า การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบด้วยการวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อแบบอิงกลุ่ม ค่าอำนาจจำแนก (r) ต้องมีคุณภาพตั้งแต่ .20–1.00 ยังสอดคล้องกับค่ากล่าวของ พิเชิต ฤทธิจรูญ (2552) กล่าวว่า ข้อสอบที่ดีควรมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาพร เหนือโท (2557) ได้สร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นแบบวัดสถานการณ์ จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย ด้านการตั้งใจเรียน ด้านความเพียรพยายามในการเรียนรู้ 5 ข้อ ด้านความสนใจร่วมกิจกรรมในการเรียนรู้ต่าง ๆ 5 ข้อ ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ 5 ข้อ ด้านการบันทึกความรู้ 5 ข้อ และด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ 5 ข้อ

3. ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 32 ข้อ นักเรียนจำนวน 300 คน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Coefficient) พบว่า แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าความเชื่อมั่นรายด้าน (α) อยู่ระหว่าง 0.726–0.800 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (α) เท่ากับ 0.807 แสดงว่าแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพที่ความเหมาะสมตามเกณฑ์ที่นิยมใช้ทั่วไป คือ 0.70 ขึ้นไป (สุรวาท ทองบุ, 2550) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แบบวัดได้ผ่านการทดสอบการหาคุณภาพด้านอำนาจจำแนกกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างถึง 2 ครั้ง จนได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตามเกณฑ์มาตรฐาน เชื่อถือได้ สอดคล้องกับค่ากล่าวของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) กล่าวว่า ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องวัดด้านความรู้ลึกหรือจิตพิสัยควรมีความเชื่อมั่นอย่างต่ำ 0.70 จึงจะเป็นเครื่องมือวัดที่เชื่อถือยอมรับได้ สอดคล้องกับค่ากล่าวของ สุรวาท ทองบุ (2550) กล่าวว่า สำหรับเกณฑ์การพิจารณาความเที่ยงของเครื่องมือ โดยทั่วไปนิยมใช้ค่า 0.70 ขึ้นไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญภา ยมรัตน์ (2556) ได้สร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับฉบับ 0.9397 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาพร เหนือโท (2557) ได้สร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับฉบับ 0.94 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพาพร ก้านจักร (2558) ได้สร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมุ่งมั่นในการทำงานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

4. ผลการหาค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 32 ข้อ ด้วยวิธีการทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 373 คน พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 96 จากคะแนนเต็ม 128 คะแนน มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 14.87 แสดงว่าค่าการกระจายคะแนนของนักเรียนทั้ง 373 คน มีคะแนนใกล้เคียงกัน ไม่แตกต่างกันมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความเข้าใจในข้อคำถามที่สัมพันธ์กับคำตอบตรงกันในแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้

5. ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) และแปลความหมายข้อมูลของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 373 คน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ อยู่ในระดับสูง คือ จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 34.32 อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนแต่ละคนมีพฤติกรรม คุณลักษณะการใฝ่รู้ใฝ่เรียนสูง เช่น การมีนิสัยรักการอ่าน ความเพียรพยายาม ความกระตือรือร้น การเข้าร่วม กิจกรรมการศึกษาด้วยตนเองและได้รับการปลูกฝังให้รู้จักการมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) อธิบายว่า ผู้ที่ใฝ่เรียนรู้เป็นผู้ที่มีลักษณะแสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายนอกและภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปองค์ความรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และสามารถ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้ได้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 หากต้องการนำไปใช้กับนักเรียนชั้นอื่นที่ใกล้เคียงกัน ควรมีการนำไปทดลองใช้และหาคุณภาพของแบบ ทดสอบก่อน
2. การนำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้ไปใช้ ควรอธิบายและชี้แจงถึงผลกระทบ ที่เกิดขึ้นให้ชัดเจน เพราะถ้านักเรียนตอบไม่ตรงกับความรู้สึกลึกๆ อาจจะทำให้ผลการวัดคลาดเคลื่อนได้
3. หากมีการนำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ไปใช้กับนักเรียนในเขตพื้นที่ การศึกษาอื่น ควรมีการสร้างเกณฑ์ปกติเพื่อแปลความหมายของคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2542). *การประชุมวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทย*. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- บุญศรี อ่อนแพง. (2556). *การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ประภาพร เหนือโท. (2557). *การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ปิยะธิดา ปัญญา. (2558). *การวัดและการทดสอบแบบอิงกลุ่ม*. มหาสารคาม: ตักศิลาการพิมพ์.
- พิชญภา ยมรัตน์. (2556). *การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 (วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.

- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2552). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: เข้าส์ออฟเคอร์มิสท์.
- ไพศาล วรคำ. (2554). *การวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: ดักคิลาการพิมพ์.
- ยุพาพร ก้านจักร. (2558). *การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *ROADMAP จุดเน้นสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อการขับเคลื่อนหลักสูตรการจัดการเรียนรู้การวัดและประเมินผล*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545–2549) ฉบับสรุป*. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550–2554*. สืบค้นจาก <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=139>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550–2554)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550*. สืบค้นจาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/data/pdf/2550/a/047/1.pdf>
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สิริอร นามโสม. (2554). *การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, สุรินทร์.
- สุรวาท ทองบุ. (2550). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: อภิชาตการพิมพ์.
- สุริน ชุมสาย ณ อยุธยา. (2553). *การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้ระบบคู่สัญญา*. *วารสารวิชาการ*, 13(3), 23–29.